

Dokazovanje v slogu: Epirci so Irci, ki so pisali epe...

Odgovoril bi bil že prej na razmišljanje Ivana Tomažiča o njegovih prednikih Venetih, pa sem bil na dopustu in se lepo imel. Bil sem res "beatus procul Venetis", pardon, "negotiis", kot je imel navado reči moj prijatelj Horac, to je "daleč proč od sitnosti" (ta prekaljeni skeptik in posmehljivec je napisal tudi satire o vsiljivem blebetaču, ki je mislil o sebi, da je vešč vseh umetnosti in znanosti). V sencu prijaznih mi borov sem prebiral Dickensov zabavni roman o diletantskih starinoslovcih Pickwickovcih; od srca sem se jim nasmejal.

Upam, da so si privoščili oddih tudi naši trije možje v venetskem čolnu, da o etruščanolatrih niti ne govorimo. Trumužijad Šavli – nunc Bor – Tomažič in trojica Berlot – Bor – Rebec, pri čemer sestavljenka "etruščanolatri" ima zveze z Etruščani, nima pa zveze z Borovo latrino ali kloako. Omenjeni mnogomužijadi bo spočitost zelo potrebna, venetske in druge strasti so razvnete, boj bo še vroč.

Ko sta se že drug za drugim na bojnem polju pojavila dva od venetologov oziroma trstenjakovcev, je pričakovati še silovit udarec Jožkota Šavlija, ki naj bitko dokončno odloči v trstenjakovsko korist. Stara dobra vojaška taktika, ki se obnese tudi na nogometnih tekmah: ko visi uspeh na nitki, vodja reprezentance malo pred koncem angažira kakega posebno učinkovitega žogobrcarja.

V odgovoru na Tomažičevo pisanje bom skušal biti kratek in jasen. Upam, da bo "Voughna Trubaba dobrze-gučila so mej robot" (v prevodu iz venetščine: "Boginja Triženska blagosloвила to moje delo"). Kar se da hitro bom obšel dejstvo, da se teorija o prihodu Slovencev v novo domovino izza Karpatov v 6. stoletju potaplja samo v razgretih glavah mnogomužijadi, medtem ko pri znanstvenih arheologih, slavistih in zgodovinarjih tako pri nas kot v svetu tega pojava trenutno ni moč zaslediti. Dalje naj povem, da s trstenjakovci ni lahko razpravljati, in sicer iz dveh razlogov: prvič, ker iz večje ali manjše mase zgodovinskih ali jezikovnih podatkov, ki so na voljo, zajemajo samo tiste, ki so jim všeč, in potem iz njih sestavljajo svojevrstne lepljenke, ki so daleč od vsake historične ali lingvistične resnice, in drugič, ker svoje številne nasprotnike med znanstveniki grandomansko obtožujejo političnega spletkarjenja proti slovenskemu narodu; pa bi moralo biti vsakemu logično misle-

čemu človeku jasno, da bi na primer panslavizem, jugoslovanski unitarizem, angleški kolonializem in nemški šovinizem zelo težko združili sile v boju proti nekakšni avtentični slovenski zgodovini. Zadevo lahko prikažemo še na drug način, tako da bo razumljiva tudi, postavimo, fiziku, ki o zgodovini ne ve posebno veliko. Predstavljajmo si, da bi neki fizikalni fantast goreče zagovarjal perpetuum mobile, potem ko bi iz mehanike pojem trenja preprosto izpustil, vsako še tako dobronamerno kritiko s strani strokovnjakov pa bi označil kot napad tujih šovinstov in domačih izdajalcev na izvirno slovensko fiziko.

Beseda je prepir postala

Tomažič se je v odgovoru izognil nekaterih čeri, na katere bi lahko nasedla venetsko-slovenska trabakula, čeprav sem na njih v svojem članku zelo jasno opozoril. Zato naj mi bo dovoljeno, da nekatere svoje teze na kratko rekapituliram in nekaj malega dodam.

Prva zanesljiva zgodovinska pričevanja o Slovanih izvirajo iz 1. in 2. stoletja po našem štetju. Plinij Starejši, Tacit in Ptolomej nudijo zelo pomanjkljive podatke o Venetih, kakor sami imenujejo Slované. Podatki se v glavnem omejujejo na omembo zemljepisne razširjenosti venetskih plemen. Navedeno ozemlje zajema velik prostor, ki sega od Karpatov vzdolž porečja Visle do Baltiškega morja. (Zgodovina narodov Jugoslavije, Ljubljana 1953, stran 72). V začetku je torej bila beseda in beseda je prepir postala, in je bil samo še en sam prepir. Gre namreč za to, da če omenjeni rimski in potem nekateri kasnejši pisci poimenujejo Slované z besedo Veneti, *to še ne pomeni, da so Slovani tudi dejansko bili identični z antičnimi severnoitalskimi Veneti!* Nobeden od teh piscev česa podobnega ne navaja, tako kot tudi ne poročajo, da bi pred 6. stoletjem kjerkoli v rimskem imperiju prebivali ti zakarpatski Veneti, to je Slovani; današnje in v srednjem veku germanizirano ter madžarizirano slovensko ozemlje pa je v antiki spadalo v okvir rimskega Norika, Panonije, Istre in Venetije. Kot vir, enakovreden Tacitu (1. stoletje) ali Prokopiju (6. stoletje), pa gotovo ne moremo navajati tisoč let po Prokopiju živečega Adama Bohoriča ali koga drugega iz istega obdobja; humanisti so si v zvezi z zgodovino radi izmišljevali bajke.

Odkod potem enako poimenovanje? Tu imamo opraviti z dejstvom, da stari Rimljani niso prišli v neposreden stik s Slovani, ampak so o njih tu in tam kaj izvedeli od Germanov, ki so bili naseljeni onstran rimskega limesa ob Renu in Donavi. Germani so Slované imenovali Wendi, Windi, Winidi ali podobno, kar so rimski pisci spremenili v besedo Veneti. Seveda nisem bil zraven, ko je prišlo do te spremembe, pa mi bo, upam, kljub temu, kdo verjel. Zakaj so Germani tako poimenovali Slované v njihovi pradomovini, ni jasno, morda zato, ker je to bilo ime enega od slovanskih plemen, s katerimi so se Germani najprej srečali. Podobnih primerov je bilo v zgodovini veliko in naštejmo dva zelo zančilna: Francozi in za njimi Španci so dali Nemcem ime Allemands po germanskem plemenu Alemanov in Slovenci še danes Nemce zaničljivo imenujejo Švabi po alternativnem etnonimu Suebi. Vsekakor je iz znanstvenega stališča zelo tvegano početje trstenjakovcev, ko skušajo izvor Slovanov iskati glede na to, kako so jim rekla druga ljudstva, in ne po tem, kako so se imenovali sami. Dostikrat med enakimi ali podobnimi krajevnimi in etničnimi imeni na različnih koncih sveta ni nobene zveze: poljska Galicija izhaja iz druge jezikovne osnove kot iberska, slovenske Koseze prav gotovo nimajo nič skupnega z mestecem Kasese v afriški Ugandi, Georgijci (Gruzijci) niso identični z istoimenskimi prebivalci ene od federalnih enot ZDA. Nemška krajevna imena, sestavljena z besedo "windisch", se navadno nanašajo na kraje, kjer so bile nekoč ali so še danes slovanske in ne venetske naselbine.

Medtem ko rimski in drugi viri, kot sem že povedal, nič ne vedo o avtohtonih Slovanih na ozemlju rimskega imperija, pa bizantinski viri iz 6. stoletja (Prokopij) zelo jasno govorijo o vdiranju divjih Slovanov na ozemlje Bizanca; očitno so se šele tedaj pojavili kot napadalni prišleki.

Venetsko – slovenski koš

Trstenjakovščina tudi ni sposobna odgovoriti na vprašanje, od kod tako velika kulturna razlika med pravimi antičnimi Veneti v severnoitalski nižini in njihovimi domnevnimi rojaki, zgodnjerednjeveškimi Karantanci: prvi so obilovali z dragocenimi in estetskimi izdelki, drugi pa so se v zgodnjem srednjem veku lahko izkazali s

precej skromnejšo in drugačno bero materialne kulture. Tudi glede duhovne kulture bi se ti od trstenjakovcev izmišljeni karantanski Veneti morali vesti kar se da čudno: opustili naj bi najprej svoje venetsko ime in pisavo, v svoji novi državi Karantaniji pa naj bi zavrgli še krščansko vero in tako preobraženi v brezobrazne Slovence naj bi potem od frankovskih posvetnih in cerkvenih oblastnikov počasi sprejeli srednjeveško krščanstvo in njegovo kulturo. Pravzaprav bi nas takšnih prednikov lahko bilo celo sram!

Puhlost trditve o venetskem izvoru ilirskih in keltskih plemen na našem ozemlju, ki jo naj Tomažič kar ponudi strokovnjakom za antično zgodovino, da se bodo milo namuzali še oni, je več kot očitna. Trstenjakovci najprej brez vsakih dobrih argumentov predpostavijo, da so Slovenci pod imenom Veneti že iz davnih časov živeli, kjer živijo še danes, potem pa v skladu s to nedokazano in najbrž tudi nedokazljivo predpostavko ljudstva, ki so se pod različnimi imeni pojavljala na tem ozemlju, strparjo v isti venetsko-slovenski koš. Ali lahko človek samega sebe za lase potegne iz vode? Vsakdo ve, da normalen zdravnik diagnosticira bolezen glede na simptome. Zdravnik, ki bi deloval po trstenjakovski metodi, pa bi najprej postavil diagnozo in potem tej nedokazani diagnozi prirejal in podrejal simptomatiko; pokopališča bi se hitro polnila.

"Dokažem vse, kar hočem . . ."

Sedaj pa bom zavrnil nekatere Tomažičeve trditve, s katerimi se je odlikoval v Književnih listih (DELO, 28.7.1988 in 4.8.1988). Tomažič domneva, da ne poznam najnovejšega nemškega izdelka trstenjakovcev. Pred približno dvema mesecema je kolega in prijatelj Peter Štih, velik strokovnjak za zgodnjerednjeveško zgodovino Slovencev, ko sva na dvorišču spodnjega Kirna v Podpeči govorila o mojem članku v Književnih listih, povedal, da je bil na predstavitvi Šavlijeve-Borove nemške knjige na Dunaju. Napovedal je, da bodo sedaj trstenjakovci vsakomur, ki bi jim nasprotoval, namignili, naj si vendar prebere njihovo novo knjigo, pa bo izvedel marsikaj dodatnega v korist trstenjakovstva. Odgovoril sem mu, da me tako prva Šavlijeva knjiga kot vsa njegova polemika niso prepričevale, nasprotno, njegove razlage so se mi zdele neznanstvene in naravnane na sposob-

nost razumevanja in okus malovednih (nočem reči: malovrednih) ljudi, torej tudi demagoške. Enakega mnenja so slavisti o Borovem etimologiziranju. Zakaj bi torej bral v nemščini, kar me je že v slovenščini odbilo? "Saj tudi ni v nemški izdaji nič bistveno novega", je dodal Štih.

O Borovi venetski (in pred njo etruščanski) lingvistiki pa še tole. Bor pobira besede iz vseh mogočih slovanskih jezikov in slovenskih dialektov, ne oziraje se na zakone njihovega zgodovinskega razvoja in s to pomešano izvenzgodovinsko godljo razlaga venetske napise. Ne moti ga, če nekatere besede v venetskem obdobju (v stoletjih pred našim štetjem) še niso obstajale, kot je to primer s srbskim glagolom "haračiti", ki izhaja iz turščine, kot ga ne moti včasih prav bedasta vsebina napisov, ki nam jo ponuja. Po takšni poljubni metodi, v smislu: dokažem vse, kar hočem, bi se moglo enako prepričljivo dokazati, da so Veneti po jeziku bili Germani, Romani, Kitajci ali Bantujci. Preskakovanje časovnih dimenzij je najbrž ena od osnovnih značilnosti Borovih miselnih operacij. Ko mu zamisli iz partizanskih let:

S teboj zasedemo vso to zemljo,
ki naša ni bila, pa bo poslej!
Čez vso Evropo brez tiranov, mej,
podamo jutri, Stalin, si roko!*

ni uspelo uresničiti v bližnji prihodnosti s Stalinom, se je odločil, da bo Evropo napravil slovenetsko v daljni preteklosti s Šavlijem.

Glede jezika starih Venetov lahko Tomažiču in drugim trstenjakovcem postrežem z rezultati raziskav, opravljenih v zadnjih sto letih. Čeprav je prvi pomembnejši venetolingvist Karl Pauli menil, da sta venetski in ilirski jezik v bistvu identična, so se ugledni strokovnjaki potem opredelili ali za hipotezo, da gre za italški, torej latinščini soroden jezik, ali pa za domnevo, da gre za samostojen indoevropski jezik. Tomažičev očitek o samovoljnem ločevanju besed je brez dvoma namenjen tudi Boru. Vsekakor pa je treba imeti pred očmi dejstvo, da razmeroma majhno število ohranjenih venetskih epigrafskih besedil ne dopušča definitivnih sklepov; tudi tu bi se moral Bor zamisliti.

* Citiram po: F. Cerar, *Partizan nekoliko drugače*, Maribor, 1988, str.98,99.

Trditev o slovenskem uporu proti rimski oblasti v Vzhodnih Alpah sem slišal od Šavlija na novogoriškem debatnem večeru.

Obstoj redkih venetskih naselbin izven severne Italije še ni dokaz za množično razširjenost antičnih Venetov po Alpah in Panoniji. Tu so prevladovali Iliri in Kelti.

Splošnoslovenski Milan in prekmurski Ferenc

Krajevna imena, ki vsebujejo besedo "windisch", na Bavarskem lepo potrjujejo hipotezo, da so Slovani v boju z Bavarci konec 6. stoletja poselili jugovzhodni del Bavarske. Kako je s Švico, ne vem, v srednji in južni Italiji pa so se množično naseljevali balkanski begunci pred Turki od 15. stoletja dalje; od tod izvirajo poleg albanskih in grških toponimov tudi slovanski v tem delu Evrope. Kdor si pa za vsako ceno želi iskati slovenske korenine italijanskih krajevnih imen, naj si kar privoščiči: Tergeste (antični Trst) bo proglašil za Tržišče, ker bo imel pred očmi njegovo današnjo gospodarsko vlogo, -ge- pa bo bral po francosko; Napoli bo izvajal iz Na polju in ga grški Neapolis (Novo mesto) ne bo prav nič zanimal; v toponimih Milano in Firenze bo odkril imeni ustanoviteljev teh mest, nedoločljivega Slovenca Milana in Prekmurca Ferenca. Proslavljena bo poljubna (ne poljudna) znanost, bohotila se bo, namesto ljubiteljske domiselnosti, diletantska domišljavost.

Poglejmo sedaj, kaj piše o Slovanih zgodovinar Jordanes, ki ga Tomažič kliče trstenjakovcem na pomoč. Ta gotsko-rimski kronist iz 6. stol. (kdor bi rad o njegovi osebi in delu izvedel kaj več, si lahko prebere Rutarjevo razpravo v *Letopisu Matice slovenske*, leto 1880), ki z etnonimi ni imel posebne sreče, saj je germanske Gote enačil s starodavnimi Geti, govori o Venetih predvsem v delu "Getica". Ko pojasnjuje situacijo na bizantinskih mejah sredi 6. stol., pravi, da se je številno ljudstvo Venetov naselilo od izvira Visle na velikem ozemlju ob gorah, ki se raztezajo od Dacije (današnje Romunije) proti severu; gre torej za gorski masiv Karpatov. To ljudstvo se deli na Slovane in Ante, med katerimi je meja Dnjester (pogl. 34 in 35). Ve tudi povedati, da so Veneti bili nekoč eno ljudstvo, ki se je razdelilo na Venete, Ante in Slovane (pogl. 119). Kolikor vem, slovensko ozemlje ni nikdar ležalo ob Karpatih, in poleg tega Jordanes žaljivo nič ne piše o kakšni zvezi med temi

karpatskimi Veneti in antičnimi Veneti v severni Italiji. Jordanes prav gotovo ni zgodovinski vir, ki bi ga lahko trstenjakovci kakorkoli obrnili v svoj prid. Za zgodovinarje, ki se ukvarjajo z zgodnjo zgodovino Slovanov, pa je Jordanes zanimiv iz dveh razlogov: ker opiše, čeprav na kratko, selitev Slovanov s severa proti jugovzhodu in ker kot prvi od piscev omenja delitev Slovanov na zahodne, vzhodne in južne, v embrionalnem stanju seveda.

Lep primer igračkanja okrog zveze med etnonimoma Veneti in Slovani je trstenjakovska skovanka "Sloveneci". To v virih neizpričano izmišljanko naj bi Grki in Rimljani najprej okrajšali za prve tri črke, kasneje pa naj bi jim te tri črke pustili, da, celo -c- naj bi vtaknili vmes, obenem pa odbili zadnje tri črke. Tako naj bi nastali dve samostojni besedi za eno ljudstvo, Slovani in Veneti. Indoevropska triadna struktura očitno deluje vse do črk, učeni Dumézil! Seveda pa s podobnim črkarskim opletanjem lahko na primer dokazujemo, da so Epirci Irci, ki so pisali epe.

Tomažič pravi: "Vendar nenadni pojav Slovanov v 6. stol., kakor da bi naenkrat vsi pridrvili iz zakarpatskih močvirij, je ... absurdnost". Pri tem izpričuje zelo osnovnošolsko predstavo o tem zgodovinskem problemu, saj bi mu specialna literatura o preseljevanju Slovanov pomagala do spoznanja, da je stara domovina Slovanov obsegala precej večji teritorij od pripjatskih močvirij in da je bilo preseljevanje dolgotrajen proces. Slovani so sledili premikom germanskih plemen in postopoma naseljevali ozemlja, ki so jih Germani zapuščali. Langobardi so zapustili Panonijo leta 568 in predniki Slovencev so potem potrebovali okrog trideset let, da so zasedli svojo novo domovino. Prav o tem nam indirektno poroča Pavel Dijakon. Ali imajo trstenjakovci na razpolago kak drug vir, ki bi dokazoval avtohtonost Slovencev? Na jugu so Slovani najmanj sto let pustošili bizantinski Balkan, preden so se v začetku 7. stol. tja naselili. V vzhodnoevropskih nižinah pa so Slovani (Rusi) izpodrivali Ugrofince v smeri proti Uralu vse do 17. stol., torej najmanj eno tisočletje.

Domišljija trstenjakovcev je prebujna in njihovo sklepanje temelji na samih spekulacijah. Tomažič trdi, da so v 6. stol. raznovrstna ljudstva (Veneti, Noričani, Panonci, Karni, Moravci... Balti) dobila skupno ime Slovani. Ne pove pa, zakaj in kako je do te spremembe prišlo.

Ali so se zbrali predstavniki omenjenih ljudstev na kakem velikem zborovanju, recimo na Gosposvetskem polju in po demokratičnem postopku sprejeli tozadeven sklep? Ali pa so se za preimenovanje odločili bizantinski in drugi učeni pisci na enem svojih rednih pisateljskih kongresov? Na plan z dokazi, trstenjakovci! Opuščanje regionalnih imen v korist nacionalnih je značilnost obdobja nacionalnega prebujanja; v zgodnjem srednjem veku pa je bila povsod prisotna partikularizacija, drobljenje večjih ljudstev na manjše, v deželah zasidrane in po njih imenovane enote.

Avstrijci - Avstralci in Veneti - Vindi

Latinska beseda "provincia" je v pozni antiki pomenila upravno enoto rimske države, v srednjem veku pa pokrajino ali deželo, nikakor pa ne neodvisne države, za kakršno se je uporabljal predvsem izraz "regnum", kraljestvo. Trstenjakovščina je tudi tukaj zgrešila tarčo.

Poročanje Pavla Dijakona o dveh spopadih med Slovani in Bavarci v zadnjem desetletju 6. stol. seveda ne dokazuje, "da je treba smatrati Slovence kot že davno tu živeče prebivalce", kot pravi Tomažič. Bogat plen, ki so ga Bavarci pobrali Slovanom v prvi bitki, je bila lahko tudi živina, bogastvo nomadskih ljudstev in torej tudi prihajajočih Slovanov.

Prav nič se ne moti Tomažič, ko opozarja na pomembno dejstvo, da govorijo Bavarci in Avstrijci kljub različnosti imen obeh ljudstev bolj ali manj isti jezik. Niso pa Avstrijci bližnji sorodniki Avstralcev ali celo avstralopitekov samo zaradi besedne podobnosti omenjenih besed; podobne paralogične zveze vzpostavljajo trstenjakovci med Veneti in Vindi.

Za prihod naših prednikov na sedanje slovensko ozemlje je kar dovolj arheoloških in narativnih (pripovednih) dokazov, ki so naštet v katerikoli podrobnejši knjigi o zgodovini Slovencev. Neverni Tomaži-(či) naj skušajo kdaj tudi kaj prebrati.

Šavlijemu spisku venetskih toponimov bi lahko v marsičem oporekal, vendar to kritiko prepuščam lingvistom. Isti naj povedo svoje mnenje tudi o besedah Saloca, Solense in Flavia Solva.

Kolikor vem, v slavistiki pripadnost Slovencev južnoslovenski jezikovni skupini ni sporna. Tudi če bi Josip

Vidmar menda kdaj rekel ali napisal, da to ne drži, taka izjava ne bi igrala posebno velike vloge, zlasti če ne bi bila podprta z dobrimi dokazi. Za jezikovna vprašanja so vsekakor pristojni jezikoslovci in ne literarni teoretiki. Očitno delajo zmedo nekatere posebnosti slovenskega jezika, in že leta 1952 je Bogo Grafenauer zadevo obrazložil takole: "Jezikovni podatki (nekateri zveze slovensščine z zahodnoslovanskimi jeziki) izpričujejo, da so se Slovani naselili v Vzhodne Alpe od dveh strani, od severa in od vzhoda. Propadanje škofij v tem prostoru nam omogoča nekoliko natančneje omejiti ta dva valova. Pred letom 579 sta propadli le obe severovzhodni škofiji v Virunumu in Poetoviju ... Pred 587 sta propadli že tudi celeiska in emonska škofija, pred 591 tudi teurnijska in aguntska." (Bogo Grafenauer, *Ustoličevanje koroških vojvod in država karantanskih Slovencev*, Ljubljana, 1952).

Zgodovinar Ljudmil Hauptmann je iz nemškega zgodovinopisja povzel tisto, kar je bilo na visokem znanstvenem nivoju in dobro preverjeno. Sploh pa sem mnenja, da *obstaja mnogo pomembnejša meja od ločnic med nacionalnimi historiografijami, namreč meja med znanstvenim in neznanstvenim zgodovinopisjem*. Na eni strani fronte stojijo sile večnacionalne Historije, na drugi pa gomazijo mednarodna krdela paralogične in demagoške Antihistorije.

Milko Kos seveda ni imel na voljo Wellsovega časovnega stroja, ki bi bil, če bi ga izumili, brez dvoma najuporabnejše orodje zgodovinarjev. Imel pa je obsežno znanje in zdrav razum, oboje pa bi marsikomu na tem svetu toplo priporočil.

Toponim Postumia v rimskih časih ni obstajal, ampak je italijanska spačenka slovenske besede Postojna; Valvasor v svoji Slavi vojvodine Kranjske pravi, da beseda pomeni "orel", zato v nemščini najprej Adlersberg in od tod Adelsberg.

Glede zasedbe slovenskega ozemlja ob reki Ziljici na Koroškem po langobardski vojski je iz kronike Pavla Dijakona razvidno, da se je zgodila okrog leta 610, torej vsaj deset let po slovanski naselitvi v novi domovini. Tedaj je to že lahko bil "okraj Slovanov". Brez vsake osnove je tudi Tomažičeva domneva, da bi se moglo iz pisanja Pavla Dijakona sklepati na slovanski rod furlan-

skih vojvod, ko pa Pavel Dijakon vseskozi poudarja njihovo pripadnost germanskemu plemenu Langobardov. Povsem brez osnove je tudi trditev o neizoblikovanosti furlanščine v srednjem veku.

Na zborovanju zgodovinarjev 1986 v Tolminu mi je nekdo rekel, da se zgodovinarji ne bi smeli prerekati s trstenjakovci in njim podobnimi, češ da lahko obstaja vsaj pasivna miroljubna koeksistenca med znanostjo in paralogiko. Strinjam se z njim in res je tudi, da so knjigarne v Zahodni Evropi in ZDA polne vsakovrstne denikenovščine, ki nikogar ne moti. Narobe, dobra znanstvena fantastika je lahko prijetno razvedrilo, ki buri in vzpodbuja domišljijo, nekakšen duhovni indijski čaj. Trstenjakovce pa oštevam zato, ker so šli s svojim zapikavanjem v znanstveno zgodovinopisje predaleč, postali so preveč razgreti, napihnjeni in objestni. Mar ni to njihovo pubertetniško obnašanje le maska, ki naj prekrije negotovost in stisko ljudi, ki bi radi bili nekaj kar niso, ugledni znanstveniki namreč? Drugače pa mi njihovo ukvarjanje z Veneti ni zoprno in izdajanje knjig v tujih jezikih jim daje možnost, da s svojim početjem seznanijo tudi ljubitelje in poznavalce te problematike po svetu. Vseeno me pa že skoraj zlobno in privoščljivo zanimajo reakcije srednjeevropskih zgodovinarjev na knjigo "Unsere Vorfahren – die Veneter". Pričakujem še prevod v Borovo venetščino.

Povedal sem, kar sem imel povedati. Najbrž se ne bom več oglasil, ne glede na morebitne nove razburjene proteste trstenjakovskega ferajna. "Moldanjem de Bug im dotal mundronsti b." V imenu zgodovinarske mafije lep pozdrav vsem, ki ste zvesto sledili vijugam in bližnjicam tega poučno-znanstvenega in za Književne liste najbrž predolgega disputa.

Janez Peršič